

ข้อชี้แจงประเด็นปัญหาเรื่องการศึกษาตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔

ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔ ได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ดังนี้

“รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

การศึกษาที่ปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติสามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน

ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว”

ข้อชี้แจงประเด็นปัญหาเรื่องการศึกษาตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔ :

๑. ร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้ห้ามรัฐจัดการศึกษาแบบให้เปล่า รัฐจะให้เปล่าไปจนจบปริญญาเอกก็ไม่มีอะไรห้าม

๒. การจัดการศึกษาให้เปล่าเดิมกำหนดไว้ ๑๒ ปี แต่มีบางรัฐบาลจัดการศึกษาแบบให้เปล่าถึง ๑๕ ปี โดยรัฐบาลส่วนใหญ่จัดการศึกษา ๑๒ ปี ตั้งแต่ภาคบังคับจนถึงมัธยมปลาย

๓. การศึกษาแบบให้เปล่า ตั้งแต่ภาคบังคับนั้นเป็นประโยชน์และความได้เปรียบของคนเมืองและคนฐานะดี เพราะมีเงินส่งลูกเข้ารับการพัฒนาตั้งแต่ขวบครึ่ง ส่วนคนจนและชนบทส่วนใหญ่เริ่มเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เมื่ออายุ ๖ - ๗ ขวบ ดังนั้น เมื่อคนจนและคนชนบทไม่ได้รับการพัฒนามาแต่ต้น จึงสู้คนเมืองและคนฐานะดีที่เก่งมาแต่กำเนิดไม่ได้

๔. ทางแพทย์และการศึกษามีผลวิจัยที่ตรงกันว่า วัยที่จะพัฒนาในด้านสมองและอารมณ์ จิตใจ ต้องพัฒนาอย่างช้า ๒ ขวบ และก่อน ๕ ขวบ ดังนั้นลูกหลานคนจนและคนชนบทซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ จึงไม่ได้รับการพัฒนาเมื่อเรียนถึงตอนปลายจึงไม่มีทางสู้ลูกคนมีเงินได้ เว้นแต่บางคนเก่งมาแต่กำเนิดจึงเกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมอย่างมาก

๕. ร่างรัฐธรรมนูญมุ่งที่จะให้ทุกคนได้รับการศึกษาตามความถนัดไปได้ตลอดทาง และสร้างกองทุนไว้สำหรับคนที่ไม่มียุทธทรัพย์ให้สามารถหยิบฉวยได้ โดยเฉพาะค่าเล่าเรียนแต่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วย และเมื่อทุกคนได้รับการพัฒนาเริ่มต้นอย่างเดียวกันจึงจะขจัดความเหลื่อมล้ำได้อย่างจริงจัง

๖. ตามร่างรัฐธรรมนูญ โอกาสทางการศึกษาของทุกคนจึงทัดเทียมกันอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะคนในเมืองหรือชนบท คนมีเงินหรือคนจนทุกคนจะได้รับการพัฒนาพร้อมกัน สำหรับคนไม่มีเงินจะได้รับการอุดหนุนช่วยเหลือความเหลื่อมล้ำอันเนื่องจากขาดการพัฒนาหรือเพราะฐานะเศรษฐกิจจะได้รับการขจัดไป

จัดทำโดย
คณะอนุกรรมการติดตามและ
รวบรวมความคิดเห็นของประชาชน